

EUROOPAN
TILINTARKASTUS-
TUOMIOISTUIN

Kertomus Euroopan unionin kyberturvallisuusviraston (ENISA) tilinpäätöksestä varainhoitovuodelta 2019

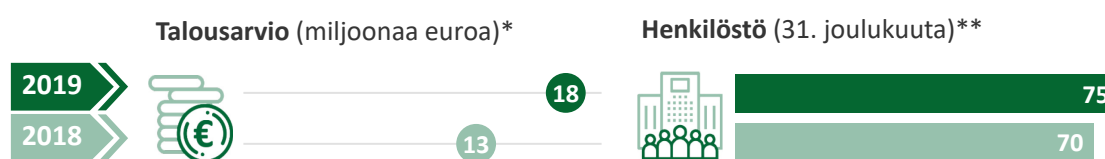
sekä viraston vastaukset

Johdanto

01 Ateenassa ja Heraklionissa sijaitseva¹ Euroopan unionin kyberturvallisuusvirasto ('virasto' tai 'ENISA') perustettiin Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksella (EY) N:o 460/2004², joka usean eri muutoksen jälkeen korvattiin asetuksella (EU) N:o 2019/881³. Viraston pääasiallinen tehtävä on huolehtia kyberturvallisuuden yhteisen korkean tason saavuttamisesta koko unionissa, muun muassa tukemalla aktiivisesti jäsenvaltioita sekä unionin toimielimiä, elimiä ja laitoksia kyberturvallisuuden parantamisessa. Virasto toimii kyberturvallisuutta koskevan neuvonnan ja asiantuntemuksen viitetahona unionin toimielimille, elimille ja laitoksille sekä muille asiaankuuluville unionin sidosryhmille.

02 *Kaaviossa 1* esitetään viraston avainluvut⁴.

Kaavio 1: Viraston avainluvut

* Talousarviota koskevat luvut perustuvat varainhoitovuoden aikana käytettävissä olevien maksumäärärahojen yhteismäärään.

** Henkilöstöön luetaan EU:n virkamiehet, EU:n väliaikaiset toimihenkilöt, EU:n sopimussuhteiset toimihenkilöt ja kansalliset asiantuntijat mutta ei tilapäisiä työntekijöitä eikä konsultteja.

Lähde: Euroopan unionin konsolidoitu tilinpäätös varainhoitovuodelta 2018 ja Euroopan unionin alustava konsolidoitu tilinpäätös varainhoitovuodelta 2019; henkilöstön lukumäärää koskevat viraston toimittamat tiedot.

Tarkastuslausuman perustana olevat tiedot

03 Tilintarkastustuomioistuimen valitsema tarkastustapa käsittää analyyttiset tarkastusmenetelmät, tapahtumien suoran testaamisen ja viraston valvontajärjestelmien keskeisten kontrollien arvioinnin. Tämän lisäksi hyödynnetään

¹ Viraston operatiivinen henkilöstö siirrettiin Ateenaan maaliskuussa 2013.

² EYVL L 77, 13.3.2004, s. 1.

³ EUVL L 151, 7.6.2019, s. 15.

⁴ Lisätietoja viraston toimivaltuuksista ja toiminnasta esitetään sen sivustolla osoitteessa www.enisa.europa.eu.

muiden tarkastajien työhön perustuvaa evidenssiä ja analysoidaan viraston toimivan johdon toimittamat tiedot.

Tilintarkastustuomioistuimen tarkastuslausuma Euroopan parlamentille ja neuvostolle – riippumattoman tarkastajan kertomus

Lausunto

04 Tilintarkastustuomioistuin on tarkastanut

- a) viraston tilinpäätöksen, joka sisältää tilinpäätöslaskelmat⁵ ja kertomukset talousarvion toteuttamisesta⁶ 31. joulukuuta 2019 päättyneeltä varainhoitovuodelta, ja
- b) tilien perustana olevien toimien laillisuuden ja asianmukaisuuden

Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen (SEUT) 287 artiklan mukaisesti.

Tilien luotettavuus

Lausunto tilien luotettavuudesta

05 Tilintarkastustuomioistuin katsoo, että viraston tilinpäätös 31. joulukuuta 2019 päättyneeltä varainhoitovuodelta antaa kaikilta olennaisilta osiltaan oikeat ja riittävät tiedot viraston taloudellisesta asemasta 31. päivältä joulukuuta 2019 sekä toimien tuloksista, rahavirroista ja nettovarallisuuden muutoksista mainittuna päivänä päättyneeltä varainhoitovuodelta viraston varainhoitoasetuksen ja komission tilinpitäjän vahvistamien kirjanpitosääntöjen mukaisesti. Kirjanpitosäännöt perustuvat kansainvälisesti hyväksytyihin julkisen sektorin tilinpäätösstandardeihin.

⁵ Tilinpäätöslaskelmat sisältävät taseen, tuloslaskelman, rahavirtalaskelman, nettovarallisuuden muutoksia koskevan laskelman sekä yhteenvedon keskeisistä tilinpäätöksen laatimisperiaatteista ja muut liitetiedot.

⁶ Kertomukset talousarvion toteuttamisesta käsittävät kertomukset, joissa on aggregoitu kaikki talousarviotapahtumat, ja talousarvion liitetiedot.

Tilien perustana olevien toimien laillisuus ja asianmukaisuus

Tulot

Lausunto tilien perustana olevien tulojen laillisuudesta ja asianmukaisuudesta

06 Tilintarkastustuomioistuin katsoo, että 31. päivänä joulukuuta 2019 päättyneen varainhoitovuoden tilien perustana olevat tulot ovat kaikilta olennaisilta osiltaan lailliset ja asianmukaiset.

Maksut

Lausunto tilien perustana olevien maksujen laillisuudesta ja asianmukaisuudesta

07 Tilintarkastustuomioistuin katsoo, että 31. päivänä joulukuuta 2019 päättyneen varainhoitovuoden tilien perustana olevat maksut ovat kaikilta olennaisilta osiltaan lailliset ja asianmukaiset.

Perustelut lausunnoille

08 Tilintarkastustuomioistuin toimitti tarkastuksensa kansainvälisen tilintarkastajaliiton (*International Federation of Accountants*, IFAC) kansainvälisten tilintarkastusstandardien (ISA) ja eettisten ohjeiden sekä ylimpien tarkastuselinten kansainvälisen järjestön (*International Organisation of Supreme Audit Institutions*, INTOSAI) antamien kansainvälisten standardien (ISSAI) mukaisesti. Mainittuihin standardeihin perustuvia tilintarkastustuomioistuimen velvollisuuksia kuvataan tarkemmin kohdassa ”Tarkastajan velvollisuudet”. Tilintarkastustuomioistuin toimii eettisiä tilintarkastusstandardeja käsittelevän kansainvälisen lautakunnan (*International Ethics Standards Board for Accountants*, IESBA) vahvistamien eettisten sääntöjen mukaisesti riippumattomasti noudattaen tilintarkastuksen kannalta relevantteja eettisiä vaatimuksia. Tilintarkastustuomioistuin on täyttänyt muut eettiset velvoitteensa näiden vaatimusten ja IESBAn eettisten sääntöjen mukaisesti. Tilintarkastustuomioistuin katsoo hankkineensa lausuntonsa perustaksi tarpeellisen määrän tarkoitukseen soveltuvaa tarkastusevidenssiä.

Toimivan johdon ja hallintoelinten velvollisuudet

09 Viraston toimiva johto vastaa SEUT:n 310–325 artiklan ja viraston varainhoitoasetuksen mukaisesti viraston tilinpäätöksen laatimisesta ja esittämisestä kansainvälisesti hyväksytyjen julkisen sektorin

tilinpäätösstandardien pohjalta sekä tilien perustana olevien toimien laillisuudesta ja asianmukaisuudesta. Tähän kuuluu suunnitella, ottaa käyttöön ja ylläpitää sisäiset kontrollit siten, että niiden pohjalta on mahdollista laatia ja esittää tilinpäätös, jossa ei ole petoksesta tai virheestä johtuvaa olennaista virheellisyyttä. Viraston toimivan johdon vastuulla on lisäksi varmistaa, että tilinpäätöksessä mainitut toiminnot, rahoitustoimet ja tiedot ovat tilinpäätöstä sääntelevien virallisten normien mukaisia. Viraston toimiva johto on viime kädessä vastuussa viraston tilien perustana olevien toimien laillisuudesta ja asianmukaisuudesta.

10 Kun viraston toimiva johto laatii tilinpäätöstä, sen vastuulla on arvioida viraston kykyä jatkaa toimintaansa. Toimivan johdon on tuotava tarvittaessa esiin viraston toiminnan jatkuvuuteen liittyvät seikat ja laadittava tilinpäätös toiminnan jatkuvuuden periaatteen pohjalta, paitsi jos toimiva johto aikoo lopettaa yhteisön tai lakkauttaa sen toiminnan tai sillä ei ole muuta realistista vaihtoehtoa kuin tehdä niin.

11 Hallintoelinten vastuulla on valvoa viraston tilinpäätösraportointia.

Tarkastajan velvollisuudet tilien ja niiden perustana olevien toimien tarkastamisen yhteydessä

12 Tilintarkastustuomioistuimen tavoitteena on saada kohtuullinen varmuus siitä, onko viraston tilinpäätöksessä olennaisia virheellisyyksiä ja ovatko tilien perustana olevat toimet laillisia ja asianmukaisia, ja antaa tarkastuksensa perusteella Euroopan parlamentille ja neuvostolle tai muille asianomaisille vastuuvapauden myöntäville viranomaisille tarkastuslausuma viraston tilien luotettavuudesta sekä tilien perustana olevien toimien laillisuudesta ja asianmukaisuudesta. Kohtuullisella varmuudella tarkoitetaan korkeaa varmuustasoa. Kohtuullinen varmuus ei kuitenkaan ole tae siitä, että tarkastuksessa havaitaan kaikki olennaiset virheellisyydet ja vaatimusten noudattamatta jättämiset. Virheellisyydet ja noudattamatta jättämiset voivat johtua petoksista tai virheistä, ja niiden katsotaan olevan olennaisia, jos niiden yksin tai yhdessä voisi kohtuudella odottaa vaikuttavan taloudellisiin päätöksiin, joita käyttäjät tekevät tilinpäätöksen perusteella.

13 Tulojen alalla tilintarkastustuomioistuin tarkastaa komissiolta tai yhteistyökumppanimailta saadut tuet ja arvioi tarvittaessa menettelyt, joilla virasto kerää palkkioita ja muita tuloja.

14 Menojen alalla tilintarkastustuomioistuin tarkastaa maksutapahtumat, kun menot ovat aiheutuneet ja ne on kirjattu ja hyväksytty. Tarkastus kattaa ennakkomaksuja lukuun ottamatta kaikentyyppiset (myös omaisuuserien hankintaan liittyvät) maksut siinä vaiheessa, kun maksu on suoritettu.

Ennakkomaksut tarkastetaan, kun varojen vastaanottaja esittää tositteet siitä, että varat on käytetty asianmukaisesti, ja virasto hyväksyy tositteen ennakkomaksun tilinpidollisen selvittämisen yhteydessä joko samana vuonna tai myöhemmin.

15 ISA- ja ISSAI-standardien mukaisesti tilintarkastustuomioistuin käyttää ammatillista harkintaansa ja säilyttää ammatillisen skeptisyyden koko tarkastuksen ajan. Tilintarkastustuomioistuimen tehtävänä on myös

- o tunnistaa ja arvioida riskejä siitä, että tilinpäätöksiin sisältyy petoksista tai virheistä johtuvia olennaisia virheellisyyksiä tai että tilien perustana olevien toimien kohdalla on petoksista tai virheistä johtuen jätetty olennaisella tavalla noudattamatta Euroopan unionin lainsäädäntökehyksen vaatimuksia. Tilintarkastustuomioistuimen tehtävänä on suunnitella ja suorittaa tilintarkastustoimenpiteitä näihin riskeihin vastaamiseksi ja hankkia lausuntojensa perustaksi tarpeellinen määrä tarkoitukseen soveltuvaa tarkastusevidenssiä. Riski, että petoksesta johtuva olennainen virheellisyys tai noudattamatta jättäminen jää havaitsematta, on suurempi kuin riski, että havaitsematta jää virheestä johtuva olennainen virheellisyys tai noudattamatta jättäminen, sillä petokseen voi liittyä epärehellistä yhteistoimintaa, väärennöksiä, tahallisia tietojen poisjättämisistä, väärin tietojen antamista tai sisäisten kontrollien sivuuttamista.
- o saada käsitys tilintarkastuksen kannalta relevanteista sisäisistä kontrolleista olosuhteisiin nähden asianmukaisten tilintarkastustoimenpiteiden suunnittelua varten, mutta ei siinä tarkoituksessa, että annettaisiin lausunto sisäisten kontrollien vaikuttavuudesta.
- o arvioida sovellettujen tilinpäätösperiaatteiden asianmukaisuutta ja toimivan johdon esittämien kirjanpidollisten arvioiden ja niihin liittyvien tilinpäätöksessä esitettävien tietojen kohtuullisuutta.
- o tehdä johtopäätös siitä, onko toimiva johto soveltanut asianmukaisesti toiminnan jatkuvuuteen perustuvaa kirjanpitokäsittelyä, ja tehdä hankitun tilintarkastusevidenssin perusteella johtopäätös siitä, liittyykö olennaista epävarmuutta sellaisiin tapahtumiin tai olosuhteisiin, jotka saattavat antaa merkittävää aihetta epäillä viraston kykyä jatkaa toimintaansa. Jos tilintarkastustuomioistuin toteaa, että olennaista epävarmuutta on havaittavissa, sen on kiinnitettävä tarkastuskertomuksessaan lukijan huomio asianomaisiin tilinpäätöksessä esitettyihin tietoihin tai annettava mukautettu lausunto, jos tiedot ovat puutteellisia. Tilintarkastustuomioistuimen johtopäätökset perustuvat tarkastuskertomuksen laatimisajankohtaan mennessä saatuun tilintarkastusevidenssiin. Tulevaisuuden tapahtumat tai olosuhteet saattavat kuitenkin johtaa siihen, että yhteisö ei pysty jatkamaan toimintaansa.

- arvioida tilinpäätöksen yleinen esittämistapa, rakenne ja sisältö sekä siinä esitetyt tiedot sekä se, kuvastaako tilinpäätös sen perustana olevia toimia ja tapahtumia siten, että tilinpäätös on esitetty oikein.
- hankkia tarpeellinen määrä tarkoitukseen soveltuvaa tarkastusevidenssiä viraston taloudellisista tiedoista, jotta tilintarkastustuomioistuin voi esittää lausunnon tilinpäätöksestä ja sen perustana olevista toimista. Tilintarkastustuomioistuin vastaa tarkastustyön ohjauksesta, valvonnasta ja suorittamisesta. Tilintarkastustuomioistuin vastaa yksin tarkastuslausunnostaan.
- soveltuviissa tapauksissa ottaa EU:n varainhoitoasetuksen 70 artiklan 6 kohdassa säädetyn mukaisesti huomioon riippumattoman ulkopuolisen tarkastajan viraston tilien osalta suorittama tarkastustyö.

Tilintarkastustuomioistuin ilmoittaa toimivalle johdolle muun muassa tarkastuksen suunnitellun laajuuden ja ajoituksen sekä merkittävät tarkastushavainnot ja tilintarkastustuomioistuimen tarkastuksensa aikana havaitsemat mahdolliset merkittävät puutteet sisäisissä kontrolleissa. Tilintarkastustuomioistuin määrittää virastolle ilmoitetuista seikoista ne, jotka ovat olleet merkittävimpiä tilinpäätöksen tarkastuksessa tarkastuksen kohteena olevana varainhoitovuonna.

Tilintarkastustuomioistuin kuvaa kyseisiä seikkoja tarkastajan kertomuksessaan, ellei säädös tai määräys estä asianomaisten tietojen julkistamista tai – erittäin harvinaisissa olosuhteissa – tilintarkastustuomioistuin toteaa, että asianomaista seikkaa ei ole syytä julkaista kertomuksessa, koska julkaisemisesta aiheutuvien kielteisten seurausten voitaisiin kohtuudella olettaa olevan suurempia kuin tietojen julkaisemisesta yleisen edun kannalta saatava hyöty.

16 Jäljempänä esitettävät huomautukset eivät aseta tilintarkastustuomioistuimen lausuntoa kyseenalaiseksi.

Huomautukset toimien laillisuudesta ja asianmukaisuudesta (sääntöjenmukaisuudesta)

17 Tilintarkastustuomioistuin havaitsi puutteita tarkastamissaan viraston julkisia hankintoja koskevissa menettelyissä. Tilintarkastustuomioistuin havaitsi kolmessa kaikkiaan neljästä tarkastetusta tapauksesta päällekkäisyyttä valintaperusteiden ja tarjouskilpailun ratkaisuperusteiden kesken. Se, että näitä perusteita ei pidetä selvästi erillään, on menettelyyn liittyvä puute, jonka vuoksi voi olla vaarana, että viraston tarjousmenettely perutaan mahdollisen riita-asian vuoksi. Lisäksi kolmessa kaikkiaan neljästä tapauksesta virasto ei ollut noudattanut varainhoitoasetuksen mukaisia määräaikoja, jotka koskivat tehtyä sopimusta koskevan ilmoituksen julkaisemisesta

virallisessa lehdessä. Tämä sisäinen puute heikentää hankintamenettelyn läpinäkyvyyttä⁷.

18 Kahdessa kaikkiaan neljästä palveluja koskevasta puitesopimuksesta, jotka tilintarkastustuomioistuin tarkasti, hintakriteeri perustui ainoastaan kunkin tarvittavan asiantuntijaluokan osalta veloittuihin päiväkohtaisiin hintoihin. Tarjouseritelmät eivät sisältäneet muita laadullisia ja määrällisiä arviointiperusteita, jotka olisivat perustuneet erilaisiin skenaarioihin (esim. tarvittavien eri asiantuntijaluokkien osalta sovellettava lähestymistapa ja henkilötyöpäivien määrä). Se, että tarjouseritelmistä puuttuu täsmällinen tieto (hintatarjoustun vertailumenetelmästä eri skenaarioiden yhteydessä), aiheuttaa riskin, että sopimus/sopimukset ei/eivät takaa asiaan liittyvien hankkeiden mahdollisimman taloudellista täytäntöönpanoa.

Varainhoidon moitteettomuuteen liittyvät huomautukset

19 Tilintarkastustuomioistuin havaitsi, että kolmessa sen tarkastamassa menettelyssä virasto oli sisällyttänyt tarjouseritelmään valintaperusteen, joka liittyi tarjoajan vuotuisen vähimmäisliikevaihtoon. Tällainen valintaperuste sallitaan varainhoitoasetuksessa⁸. Tarkoituksena on varmistaa, että tarjoajilla on tosiasialliset valmiudet panna sopimus kokonaisuudessaan täytäntöön, sekä estää toimeksisaaja tulemasta taloudellisesti liian riippuvaiseksi virastosta. Virasto asetti kuitenkin liian alhaisen vähimmäismäärän. Virasto määrittäi 50 000 euron kiinteän vähimmäismäärän kullekin kolmesta sopimuksesta riippumatta sopimuksen arvioidusta arvosta tai laajuudesta. Virasto ei arvioinut, lieventäisikö tämä arvo riskiä, joka liittyy sopimuksen tosiasialliseen toteuttamiseen, ja riskiä siitä, että toimeksisaaja tulee taloudellisesti riippuvaiseksi virastosta.

20 Virasto käyttää vuokratyöntekijöitä (tilapäistyöntekijöitä) joidenkin tehtäviensä suorittamiseen. Se on tätä varten tehnyt puitesopimuksen työvoiman vuokrausyrityksen kanssa. Joulukuussa 2019 virastossa työskenteli sen oman 75-jäsenisen henkilöstön lisäksi 30 tilapäistyöntekijää. Joulukuussa 2018 tilapäistyöntekijöitä oli 15. Vuoden 2019 luku – joka vastaa 29:ää prosenttia

⁷ Varainhoitoasetuksen 38 ja 163 artikla sekä varainhoitoasetuksen liitteessä 1 olevat kohdat 2.3, 2.4, 3.2 ja 3.3.

⁸ Varainhoitoasetuksen liitteessä 1 olevassa 19.1 kohdassa vaaditaan, että "...vuotuinen vähimmäisliikevaihto saa olla enintään kaksi kertaa sopimuksen ennakoidun vuotuisen arvon suuruinen paitsi asianmukaisesti perustelluissa tapauksissa, jotka liittyvät hankinnan luonteeseen ja jotka hankintaviranomaisen on esitettävä hankinta-asiakirjoissa".

tosiasiallisesta kokonaistyövoimasta – merkitsee huomattavaa lisäystä edelliseen vuoteen verrattuna. Se osoittaa, että viraston riippuvaisuus tilapäistyöntekijöistä lisääntyi. Tilapäistyöntekijöitä käytetään monilla viraston toiminnan eri aloilla (esimerkiksi oikeudelliset asiat ja rekrytointi, toimitilat, talous ja hankinnat, turvallisuus ja standardointi, käyttöturvallisuus ja henkilöstöresurssit). Virasto maksoi kyseisistä palveluista noin 923 000 euroa vuoden 2019 kuluessa (5,6 prosenttia talousarviosta).

21 Tilapäistyöntekijöiden käyttöä säännellään erityisillä oikeudellisilla säännöksillä. Työvoiman vuokrausyrityksillä ja niiden palveluksia käyttävillä yrityksillä on erilaisia velvoitteita. Direktiivin 2008/104/EY ja Kreikan työlainsäädännön säädöksen 4052/2012 mukaan tilapäistyöntekijöillä on oltavat samat työehdot kuin suoraan rekrytoituilla työntekijöillä. Viraston ja työvoiman vuokrausyrityksen välisessä sopimuksessa ei säädetä työsuhdetta koskevista perusehdoista, joiden avulla perustellaan luokka, johon tilapäistyöntekijä palkataan. Tilapäistyöntekijöillä ei myöskään ole samoja sosiaalietuuksia kuin viraston työntekijöillä. Unionin tuomioistuimessa on parhaillaan käsiteltävänä asia, joka koskee Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2008/104/EY⁹ soveltamista EU:n erillisvirastojen vuokratyön osalta. Siksi tilintarkastustuomioistuin ei esitä huomautuksia tähän liittyvän viraston toimintatavan sääntöjenmukaisuudesta ennen kuin tuomioistuin on antanut asiassa lopullisen tuomionsa.

Aiempina vuosina esitettyjen huomautusten seuranta

22 *Litteessä* on yhteenveto toimenpiteistä, jotka virasto on toteuttanut tilintarkastustuomioistuimen aiempina vuosina esittämien huomautusten perusteella.

⁹ EUVL L 327, 5.12.2008, s. 9.

Tilintarkastustuomioistuimen IV jaosto on tilintarkastustuomioistuimen jäsenen Alex Brenninkmeijerin johdolla hyväksynyt tämän kertomuksen Luxemburgissa 22. syyskuuta 2020.

Tilintarkastustuomioistuimen puolesta

Handwritten signature of Klaus-Heiner Lehne in black ink, consisting of the initials 'K-H' followed by a stylized 'Le'.

Klaus-Heiner Lehne
presidentti

Liite – Aiempina vuosina esitettyjen huomautusten seuranta

Vuosi	Tilintarkastustuomioistuimen huomautukset	Tilintarkastustuomioistuimen huomautusten perusteella toteutetut toimet (Toteutettu / Kesken / Tekemättä / Ei relevantti)
2015	Virasto suunnittelee hallintohenkilöstön siirtämistä Ateenaan, vaikka viraston perustamista koskevan asetuksen mukaan hallintohenkilöstön sijoituspaikan on oltava Heraklionissa.	Toteutettu
2016	Viraston siirsi vielä kahdeksan työntekijää Ateenaan, minkä vuoksi Heraklionissa olevan henkilöstön määrä väheni neljäntoista (viraston mukaan kyseinen määrä väheni vuoden 2019 loppuun mennessä edelleen seitsemään). On todennäköistä, että hallintokuluja voitaisiin edelleen vähentää, jos koko henkilöstö keskitettäisiin yhteen paikkaan.	Toteutettu
2017	Virasto julkaisee ilmoituksia avoimista toimista omalla verkkosivullaan ja sosiaalisessa mediassa mutta ei EU:n henkilöstövalintatoimiston (EPSO) verkkosivulla.	Toteutettu
2017	Virasto ei analysoinut kattavasti Yhdistyneen kuningaskunnan EU-eron vaikutuksia.	Toteutettu

Vuosi	Tilintarkastustuomioistuimen huomautukset	Tilintarkastustuomioistuimen huomautusten perusteella toteutetut toimet (Toteutettu / Kesken / Tekemättä / Ei relevantti)
2018	Virasto ei ole vahvistanut toimintaperiaatteita, jotka koskisivat erityistä luotettavuutta edellyttäviä tehtäviä. Näissä periaatteissa määriteltäisiin tällaiset tehtävät, pidettäisiin niitä koskeva luettelo ajan tasalla ja määriteltäisiin toimenpiteet, joilla pienennettäisiin riskiä siitä, että työntekijä ajaisi omaa etuaan. Tämä ei ole viraston sisäisen valvonnan standardien mukaista. Viraston olisi hyväksyttävä ja otettava käyttöön erityistä luotettavuutta edellyttäviin tehtäviin liittyvät toimintaperiaatteet.	Tekemättä

Viraston vastaus

18. ENISA suhtautuu tähän havaintoon myönteisesti, koska se auttaa hiomaan viraston sisäisiä prosesseja entisestään ja luomaan siten entistä enemmän varmuutta hankintalan vaatimusten noudattamiseen. Hintakriteeriä on nimenomaisesti arvioitu sittemmin uudelleen, ja asiaankuuluvissa tulevista tarjousmenettelyissä otetaan tilintarkastustuomioistuimen havainto täysimääräisesti huomioon.

19. ENISA suhtautuu tähän havaintoon myönteisesti ja on sittemmin ryhtynyt asianmukaisiin toimiin asettamalla kaikissa tulevista tarjousmenettelyissään keskimääräistä vuotuista liikevaihtoa koskevan vähimmäisvaatimuksen 100 prosenttiin sopimuksen arvioidusta vuotuisesta arvosta.

20. Jotta ENISA pystyy panemaan vuotuisen työohjelmansa täysimääräisesti täytäntöön, se todellakin käyttää tilapäistä henkilöstöä joidenkin tehtävien suorittamiseen, mutta vain, jos avoimia toimia ei ole täytetty tai jos työmäärä on suuri.

ENISA on määrittänyt palvelukseenottostrategiansa uudelleen, jotta avoimiin työpaikkoihin liittyviä riskejä voidaan lieventää. Virasto onkin julkaissut kaksi yhdistettyä ilmoitusta väliaikaisten toimihenkilöiden ja sopimussuhteisten toimihenkilöiden avoimista työpaikoista, jotta saataisiin suuri määrä uusia hakijoita niin, että voidaan suurelta osin täyttää kyberturvallisuusasetuksessa edellytetyt henkilöstötasot. Virasto on myös edennyt hyvin monipuolista osaamista tarjoavien kansallisten asiantuntijoiden houkuttelussa ja pystynyt näin kuromaankuilua kiinni tällä alalla. Sen vuoksi on odotettavissa, että viraston riippuvuus tilapäisistä työntekijöistä vähenee jyrkästi. Tilapäiset työntekijät todennäköisesti kuitenkin jatkavat palvelujen suorittamista aloilla, joilla on tällä hetkellä suuri kysyntä.

21. Työolojen ja -etuuksien osalta virasto on päivittänyt työsuhteen perusehtoja muun muassa lisäämällä työnkuvauksen sopimukseen, jotta voidaan perustella luokka, johon tilapäinen työntekijä palkataan. ENISA on myös tarkistanut lainsäädännön piiriin kuulumattomat vaatimattomat etuudet ja niistä hyötyvät henkilöstöluokat, jotta voidaan varmistaa, että tilapäisillä työntekijöillä on samat työolot ja -ehdot kuin suoraan työsuhteessa olevilla työntekijöillä.

Vastauksena tilintarkastustuomioistuimen suositukseen ja edellä esitetyn toimintamallin mukaisesti virasto todennäköisesti pysyy melko houkuttelevana työpaikkana, ja se tekee työtä tilapäisten työntekijöidensä oikeudellisten huolien lieventämiseksi ja perustelee asianmukaisesti päätöksensä jakaa määrärahasa.

TEKIJÄNOIKEUDET

© Euroopan unioni, 2020.

Datan ja asiakirjojen uudelleenkäyttöä koskevat Euroopan tilintarkastustuomioistuimen periaatteet pannaan täytäntöön avoimen datan politiikkaa ja asiakirjojen uudelleen käyttämistä koskevalla [Euroopan tilintarkastustuomioistuimen päätöksellä 6-2019](#).

Ellei toisin ilmoiteta (esimerkiksi yksittäisissä tekijänoikeusilmoituksissa), Euroopan tilintarkastustuomioistuimen sisältöihin, jotka EU omistaa, myönnetään käyttöoikeudet [Creative Commons Attribution 4.0 International \(CC BY 4.0\) licence](#) -käyttöoikeuden nojalla. Tämä merkitsee, että uudelleenkäyttö on sallittua, jos sisällön tuottaja mainitaan asianmukaisesti ja sisältöön tehdyistä muutoksista ilmoitetaan. Uudelleenkäyttäjät ei saa vääristää asiakirjojen alkuperäistä merkitystä tai sanomaa. Euroopan tilintarkastustuomioistuin ei vastaa mistään seurauksista, jotka johtuvat uudelleenkäytöstä.

Uudelleenkäyttäjän on hankittava tarvittavat lisäoikeudet, jos tietyssä sisällössä (esimerkiksi Euroopan tilintarkastustuomioistuimen henkilöstöstä otetuissa valokuvissa) esitetään tunnistettavissa olevia henkilöitä tai jos sisällössä on mukana kolmansien tahojen töitä. Jos tällainen lisäoikeus saadaan, yllä mainittu yleinen käyttöoikeus peruuntuu. Lisäoikeutta koskevassa luvassa on selvästi ilmoitettava käyttöoikeuden rajoitukset.

Jos sisällöt eivät ole EU:n omaisuutta, voi olla, että lupa niiden käyttöön tai jäljentämiseen on pyydettävä suoraan asianomaisilta tekijänoikeuksien haltijoilta.

Tietokoneohjelmistot tai asiakirjat, joihin kohdistuu teollisoikeuksia, kuten patenteja, tavaramerkkejä, rekisteröityjä malleja, logoja ja nimiä, eivät kuulu Euroopan tilintarkastustuomioistuimen uudelleenkäyttöperiaatteiden piiriin, eikä niiden käyttöön anneta lupaa.

EU:n toimielinten verkkosivuilla (joiden verkkotunnuksen loppuosa on europa.eu) on linkkejä ulkopuolisille verkkosivuille. Koska Euroopan tilintarkastustuomioistuin ei vastaa näistä sivustoista, on suositeltavaa, että tutustutte niiden tietosuoja- ja tekijänoikeusperiaatteisiin.

Euroopan tilintarkastustuomioistuimen logon käyttäminen

Euroopan tilintarkastustuomioistuimen logoa ei saa käyttää ilman tilintarkastustuomioistuimen ennakkosuostumusta.